

Küsitlused kutseõppeasutuses ja nende tulemuste kasutamine kooli arendamisel

Sirje Lind
AS Resta
Sirje.Lind@resta.ee

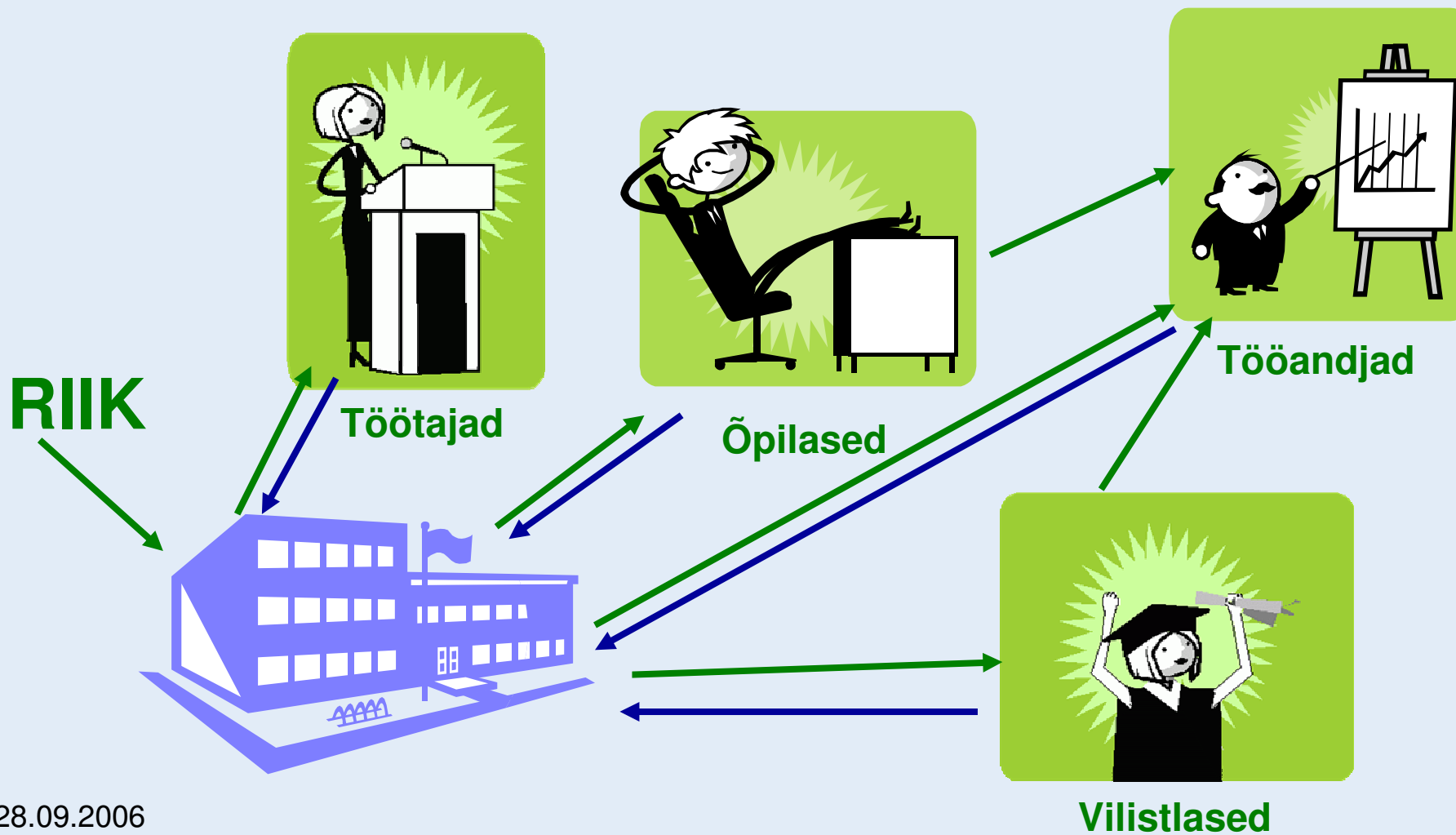
Täna sed teemad

1. Huvipoolte arvamus annab suuna arendamiseks
2. Küsitluste kasutamisest koolis
3. Rahulolu-küsitlused
4. Näidisankeedid kutseõppeasutustele
5. Kutsekoolide kvaliteeditegevuse uuring loob paremad võimalused koolide toetamiseks

1. Huvipoolte arvamus annab suuna arendamiseks

Kutseõppeasutuse huvigrupid

Küsitlus kui suhtlusvahend

- Arvamust avaldatakse vaid siis, kui midagi on halvasti. Positiivsete mõtete ja ettepanekutega tullakse välja alles otse küsimise korral.
- Küsitluse läbiviimisega
 - näitame, et hoolime temast ja tahame kooli arendamisel arvestada ka tema arvamusega
 - anname võimaluse oma arvamus avaldamiseks

Koostöö huvigruppidega

- Koostöö huvigruppidega on mõjusam, kui huvigruppidega on loodud vastastikku kasulikud partnerlussuhted, mis põhinevad usaldusel, teadmiste vahetamisel ja integratsioonil.
- Uute ideede, teadmiste ja kogemuste hankimisel on tihedad suhted erinevate huvigruppidega hindamatud

Küsitluste mõju arengule

- Küsitluste läbiviimine ei ole eesmärk omaette.
- Oluline on teha järeldusi ja otsuseid ning nende alusel arendada kooli.
- Kui küsitlusi viiakse läbi mitu aastat järjest, kuid neis välja toodud kitsaskohti ei lahendata, võib see põhjustada huvigrupi rahulolu langust.

Miks küsitleda?

- Küsitlused on enesehindamise üks osa
- **Tugevuste teadvustamine**, nende kasutamine turunduses ja kooli maine tõstmisel. Positiivne sõnum tuleb edastada ka kooliperele
- **Parendustegevuste leidmine**, seada parendustegevuste prioriteetidid

2. Küsitluste kasutamisest koolis

Õppijate küsitlused

Küsitluse liik	Eesmärk
1. Õppeaine küsitlus õppetsükli lõpus	Aineõpetaja ja juhtkond saavad hinnangud konkreetse aine õpetamisele ja õpetaja tööle.
2. Sisseastuja küsitlus	Kooli juhtkond saab informatsiooni kooli reklaamikanalite toimimisest, kutsekooli ja selle kooli valiku põhjustest.
3. Õpilaste rahulolu küsitlus	Õpilase rahulolu küsimustik peaks olema kattev ja sisaldama hinnanguid kõikide oluliste valdkondadele
4. Täiendõppe kursusel osaleja küsitlus	Täiendõppe lõpul kasutada sarnast ankeeti õppeaine küsitlusega (rida 1). Täiendavalt peaks ankeet sisaldama küsimusi koolituse kohta informatsiooni saamisest.

Töötajate küsitlused

Küsitluse liik	Eesmärk
1. Töötajate rahulolu küsitlus (kõik töötajad)	Töötajate rahulolu küsimustik peaks olema kattev ja sisaldama hinnanguid kõikide oluliste valdkondade kohta, sh rahulolu tööga rahulolu juhtimisega rahulolu töötingimustega ettepanekuid parendusteks hinnanguid õppetöö sisule ja korraldusele (ainult õpetajad)

Tööandjate küsitlused

Tööandjate soovid ja ettepanekud on väga väärtuslikud kooli tegevuse arendamisel. Tööandjatele sobiva kaadri ettevalmistamisega saab kool kaasa aidata oma õpilaste heale käekäigule.

Küsitluse liik	Eesmärk
1. Koostööpartnerite (sh põhiliste praktikaettevõtete) rahulolu küsitlus	rahulolu koostööga praktika korraldus ootused õpetusele ettepanekud õppe sisule ja korraldusele maine, soovitamine
2. Praktikaettevõtete hinnangud õpilaste kohta	Praktikaaruande üks osa on õpilasele hinnangute andmine rahulolu praktikandiga, tema teadmiste ja oskustega

Vilistlaste küsitlused

Küsitluse liik	Eesmärk
1. Vilistlaste andmete täpsustamine	Andmebaasi täpsustamiseks küsida kontaktandmeid. Vt. näidisküsitluses *-ga küsimused. Internetiajastul on eriti oluline meiliaadress. Siis on võimalik vilistlasi kaasata ka põhjalikumatesse küsitlustesse.
2. Vilistlaste küsitlus	täpsustada vilistlaste andmebaasi leida vilistlasi, kes on huvitatud koostööst kooliga saada hinnang haridusele, õpetuse sisu rakendatavusele saada ettepanekuid, milliseid antud valdkonna olulisi teemasid tuleks õppetöös käsitleda saada infot vilistlaste tegevuse, hõivatuse ja eluolu kohta saada ettepanekuid ja soove täiendõppe kohta uurida, kuidas leitakse esimene töökoht

Küsitluste ühtlustamine

Kasutada kõikide küsitluste korral ühtset lähenemisviisi:

- Kasutada kõikides küsitlustes **ühtseid hindamisskaalasid**
- Mugavamaks võrdlemiseks kasutada hinnangute **aritmeetilist keskmist**
- Kasutada erinevate huvigruppide küsitlustes samade teemade kohta arvamuste saamiseks sama või **sarnase sõnastusega küsimusi**

- Tulemused võrreldavad !!

- Vähenevad kvaliteedivead

3. Rahulolu-küsitlused

Rahulolu-uuringu küsimustik

- Rahulolu-uuringud peaksid **olema katvad**: puudutama kõiki olulisi valdkondi
- Iga ploki lõpus peaksid olema **vabavastused**. See annab vastajale võimaluse viidata ka niisugustele teemadele, mida küsimustiku koostaja ei osanud ette näha. Kindlasti tuleb hinge peale jäänud mõtete jaoks panna ankeedi lõppu kommenteerimise võimalus.
- Vabavastused annavad edasi inimeste emotsioone ja on tihti kõige ilmekamad.

Põhjus-tagajärg seosed

Rahulolu põhjustajad

Rahulolu

Rahulolu tulemused

Koolipere suhted

Kindlustunne

Kooli areng ja muutused

Tunnustamine

Info liikumine

Õppetöö korraldus

Õppetöö tingimused

* Olen uhke, et õpin selles koolis
* Koolil on hea maine, siia tahetakse tulla õppima

Rahulolu
X

Maine
Y

Soovitamised
Z

Olen kooliga rahul

Soovitan tuttavatel tulla õppima meie kooli

Mudel näitab põhjus-tagajärg seoseid rahulolu põhjustajate, rahulolu ja võtmenäitajate vahel.

Rahulolu-uuringu etapid

1. Eeltööd

1. Küsimustiku koostamine või kohandamine. Lähtuda vastamismugavusest
2. Vastajate baasi täpsustamine ja kvaliteedi kontrollimine
3. Kaaskirja koostamine
4. Meetodi valik

2. Küsitluse läbiviimine (meetodile sobiv aeg)

3. Andmetöötlus (vastuste sisestamine, analüüsirakendus)

4. Tulemuste tõlgendamine ja arutelu juhtkonnas

5. Edasiste tegevuste planeerimine

Küsitluse kaaskiri

- **Vastamisaktiivsust suurendab viisakas pöördumine, kus selgitatakse küsitlusele vastamise kasu nii vastajale kui koolile.**
- **Kaaskiri peaks vastama järgmistele küsimustele:**
 - Mis uuringuga on tegemist?
 - Mida uuringu tulemustega tehakse?
 - Kus ja kuidas saab arvamust avaldada? (vastamise tähtaeg ja selgitused vastuste tagastamise kohta)
 - Kuhu edastada täidetud ankeedid?
 - Kellelt saab abi küsitlusega seotud probleemide korral? (nimi ja kontaktandmed)
 - Millised on täiendavad motivaatorid? Näiteks loosiauhinnad.
- **Kirja allkirjastab kooli juhtkonna esindaja.**

Mida otsida vastustest?

Üldpildi annavad
plokkide
keskmised

Kasutada hea tulemuse
ja halva tulemuse
eristamiseks värve:

Hea – üle 4,5

**Parendamist
vajav – alla 3,5**

Küsimuste plokk	Keskmine hinnang
Soovitamise	4,70
Rahulolu	4,22
Koolipere	4,20
Eestvedamine, kaasamine	4,08
Maine	4,04
Juhtimine	4,02
Kooli areng ja muutused	3,95
Motivaatorid	3,81
Töötingimused	3,76
Kindlus ja tasakaal	3,74
Arenguvõimlused	3,66
Info liikumine	3,55
Arvamus õpilastest	3,36

Milline
on
rahulolu?

Mida otsida vastustest?

- Mis on **tugevused**?
- Paremate hinnangutega küsimuste plokid
- Küsimuste TOP10
- Kes on rahulolevamad vastajate grupid?
Miks?
- Mida arvavad rahulolevad vastajad?

Mida otsida vastustest?

- Millised on **arendusvõimalused**?

Arenge-võimalused	mul on piisavalt võimalusi vahetada kogemusi kolleegidega teistest koolidest	2,89
	viimase poole aasta jooksul olen saanud rääkida juhtkonna või otsese ülemusega oma soovidest ja arenguvõimalustest	3,10
	olen rahul oma arenguvõimalustega koolis	3,22
	kool võimaldab mulle piisavalt täiendkoolitust	3,78
	töötamine koolis võimaldab mul kasutada oma oskusi ja võimeid	3,90
	mulle meeldib minu töö	4,30
	koolis väärtustatakse elukestvat õpet	4,57

Mida otsida vastustest?

- **Parendustegevused** saadakse vastuste koondpildist (madalamate hinnangutega küsimused)
- Millised on parendamisvõimalused kommentaaride põhjal?
- Probleemsed kohad tulevad välja vastajate gruppide võrdlusest

Küsitluste kokkuvõte

- Küsitlust kirjeldavad parameetrid: küsitluse nimetus, küsitluse aeg, küsitluse vorm (paber-, veebi- või telefoniküsitlus, nimeline või anonüümne), keda küsitleti (valim), vastamisaktiivsus.
- Mis oli positiivset?
- Millised on parendamisvõimalused?
- Millised on olulisemad järeldused?
- Millised otsused võeti vastu küsitluse tulemuste põhjal?
- Illustreerimiseks jooniseid ja vastajate kommentaarid
- Kokkuvõte sisaldab sõnumit, mida on hea kasutada tulemuste esitlemisel huvigruppidele.

Tulemustega töö

- Tulemuste arutelu juhtkonnas
- Tutvustada koolipererele (ja vastajatele) tulemusi
- Tunnustada vastajate poolt kiidetud töötajaid ja juhte
- Analüüsida tugevusi ja nõrkusi koos koolipererega
- Kaasata muudatuste ellu viimisesse kooliperere
- Siduda eesmärgid küsitlustega

4. Näidisankeedid kutseõppeasutustele

PROJEKT

Riikliku Arengukava meetme 1.1 “Tööjõu paindlikkust, toimetulekut ja elukestvat õpet tagav ning kõigile kättesaadav haridussüsteem” elluviimiseks heaks kiidetud projekt “Kvaliteedi tagamine kutseõppeasutustes kvaliteedialase koolituse läbiviimise ja sisehindamise süsteemi arendamise kaudu”.

Arenduse alamprojekt

usaldusväärsete ja võrreldavate tagasisideküsimustike väljatöötamine huvipoolte vajaduste ja rahulolu teadasaamiseks

Näidisankeedid

Koostati 4 näidisküsitlust:

- Õpilase rahulolu küsitlus
- Vilistlase rahulolu küsitlus
- Töötaja rahulolu küsitlus
- Koostööpartnerite rahulolu küsitlus, suuremate praktikabaaside küsitlus
- Soovitused küsitluste läbi viimiseks

RESTA

Näide ankeedist

Taustaküsimused

1. Eriala _____

2. Kursus _____

Koolipere (töötajad ja õpilased)

3. Meie koolis on meeldiv õppida

Palun vasta 5-palli skaalal, kus 1 – ei nõustu üldse ja 5 – nõustun täielikult

1 2 3 4 5 Ei oska vastata

4. Mul on kaasõpilaste hulgas häid sõpru

Palun vasta 5-palli skaalal, kus 1 – ei nõustu üldse ja 5 – nõustun täielikult

1 2 3 4 5 Ei oska vastata

5. Kooli õpilaste vahel on hea läbisaamine

Palun vasta 5-palli skaalal, kus 1 – ei nõustu üldse ja 5 – nõustun täielikult

1 2 3 4 5 Ei oska vastata

6. Kooli õpilaste ja õpetajate vahel on hea läbisaamine

Palun vasta 5-palli skaalal, kus 1 – ei nõustu üldse ja 5 – nõustun täielikult

1 2 3 4 5 Ei oska vastata

7. Õpetajad on õpilastele eeskujuks

Palun vasta 5-palli skaalal, kus 1 – ei nõustu üldse ja 5 – nõustun täielikult

1 2 3 4 5 Ei oska vastata

8. Kommentaarid ja ettepanekud koolipere kohta

Rahulolu, soovitamise

74. Olen kooliga rahul

Palun vasta 5-palli skaalal, kus 1 – ei ole üldse rahul ja 5 – olen väga rahul

1 2 3 4 5 Ei oska vastata

75. Soovitan tuttavatel tulla meie kooli õppima

Palun vasta 5-palli skaalal, kus 1 – ei soovita mingil juhul ja 5 – soovitan kindlasti, olen soovitanud

1 2 3 4 5 Ei oska vastata

Lõpetuseks

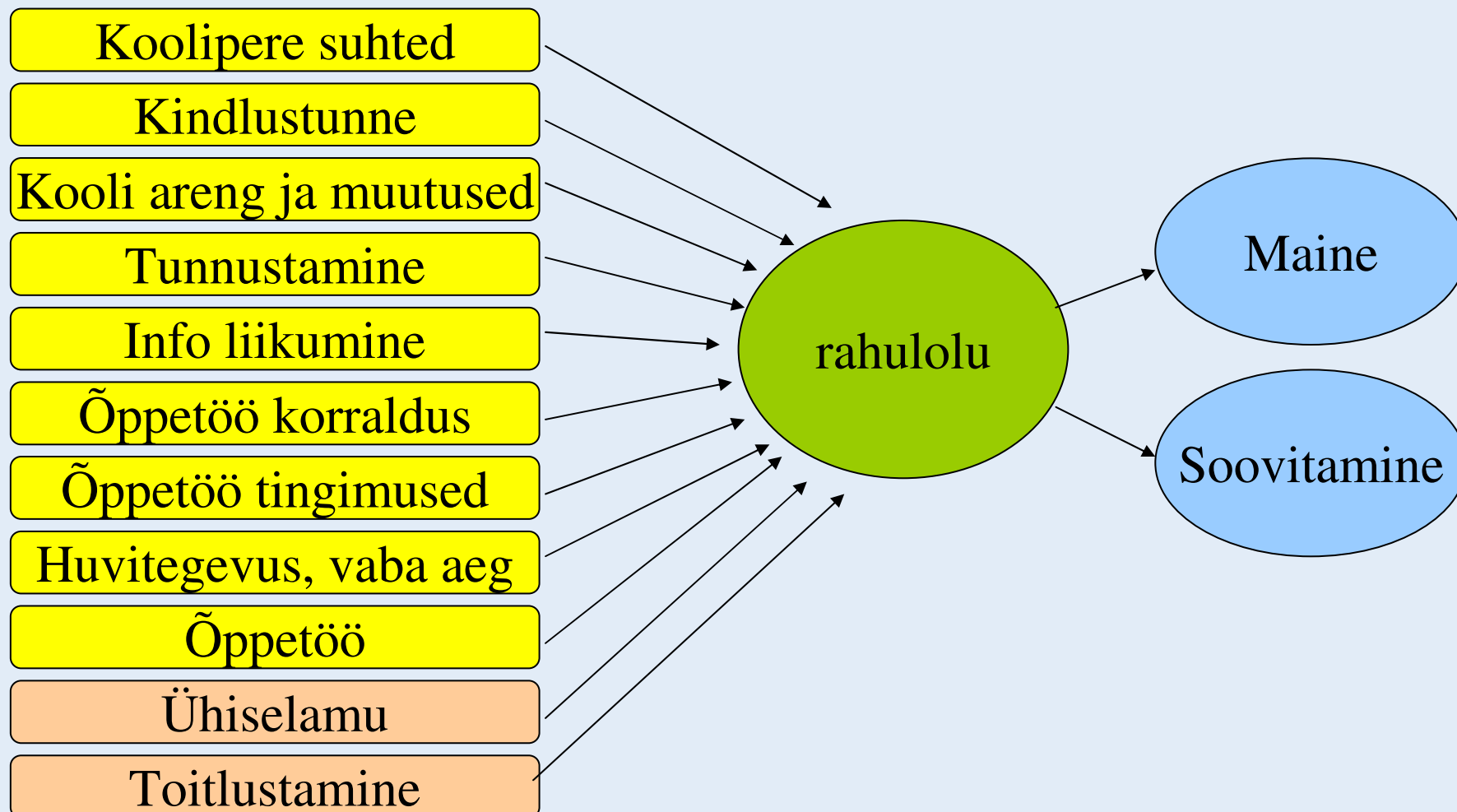
76. Milline on positiivseim kogemus kooliga seoses?

77. Milline on negatiivseim kogemus kooliga seoses?

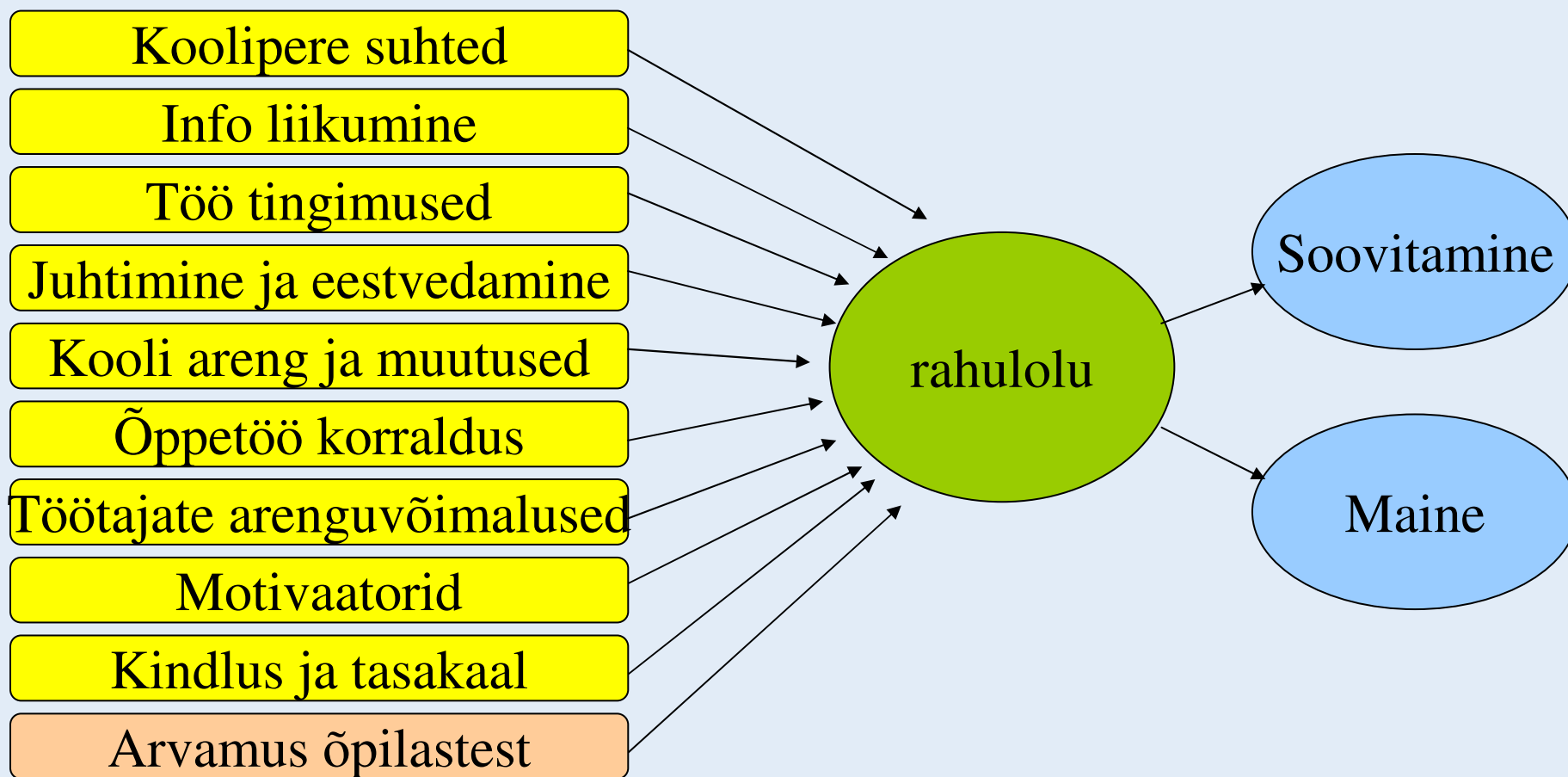
78. Kommentaarid

28.09.2006

Õpilaste rahulolu-küsitlus

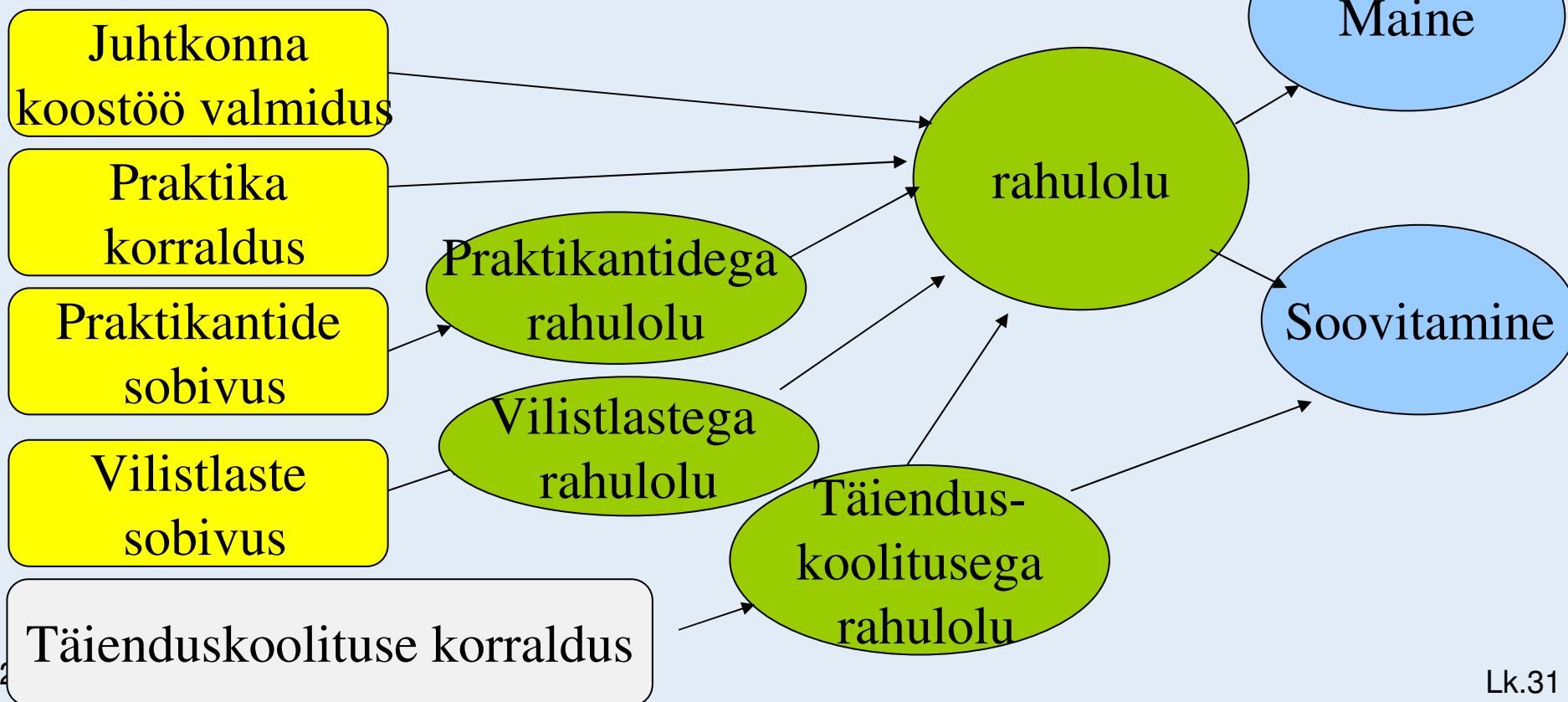
Töötajate rahulolu-küsitlus

Tööandjate rahulolu-küsitlus

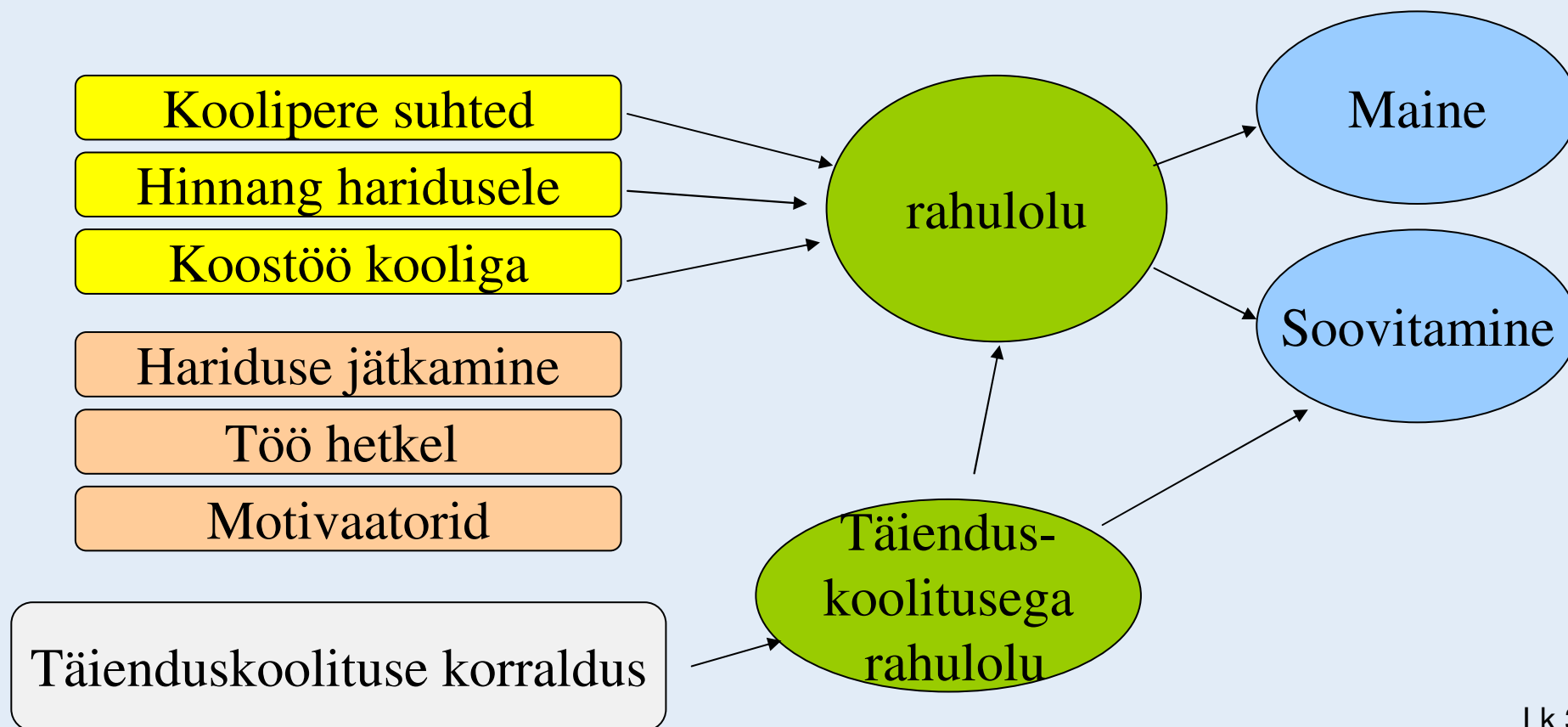
Kommentaariid ja ettepanekud

- koostöök
- õpilaste ja vilistlaste arendamiseks

Vilistlaste rahulolu-küsitlus

Info vilistlase kohta: töö ja õppimine,
vilistlase käekäik / edukus

Kust saab näidisankeete?

Näidisankeedid ja kaaskirjade põhjad
(eesti ja vene keeles)

ning

soovitused küsitluste läbiviimiseks

on aadressil

<http://www.innove.ee/>

RESTA

5. Kutseõppeasutuste kvaliteeditegevuse uuring loob paremad võimalused koolide toetamiseks

PROJEKT

Riikliku Arengukava meetme 1.1 “Tööjõu paindlikkust, toimetulekut ja elukestvat õpet tagav ning kõigile kättesaadav haridussüsteem” elluviimiseks heaks kiidetud projekt “Kvaliteedi tagamine kutseõppeasutustes kvaliteedialase koolituse läbiviimise ja sisehindamise süsteemi arendamise kaudu”.

Uuringute alamprojekt

1 a - kvaliteediauhinna projekti mõju uuring projektis osalenud koolide seas, projektis mitteosalenud õppeasutuste seisukohtade ja arvamuste uuring, õppurite avamusuuring

28.09.2006

34

Koolide kvaliteeditegevuse uuringu eesmärk

- Milline on kvaliteediteadlikkus kutseõppeasutustes
- Saada ülevaade kvaliteedialasest tegevusest kutseõppeasutustes
- Kuidas ja millisel määral kutseõppeasutustes on rakendatud kvaliteedijuhtimise põhimõtteid

Keda küsitletakse?

- Kaasataks kõik 55 kutseõppeasutust
- Küsitletakse
 - Õpilasi (~20 küsimust)
 - Töötajaid (~25 küsimust)
 - Tööandjaid (~13 küsimust)
 - Kooli juhtkonda (~30 küsimust)
 - Kvaliteeditöörühma (~15 küsimust)
kvaliteediauhinna protsessis osalenud koolidest

Mis edasi?

Uuringu tulemuste põhjal

- kavandatakse kutseõppeasutustele kvaliteedialaseid koolitusi,
- toimub kvaliteediauhinna protsessi edasiarendus.

Uuringu tulemused on aluseks ka hariduspoliitiliste otsuste tegemisel

Koolid saavad

- oma kooli kohta koondkokkuvõtte
- oma kooli võrdluse teiste koolidega

Aitäh!

Sirje.Lind@resta.ee